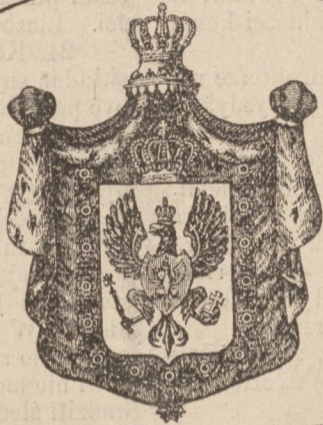

GAZETA W. MIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1/2 szerokości
przyjmują się tylko w Ekspedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

London, 1. Listopada. — Z Nowego Jorku donoszą pod d. 22. z. m., że unioniści pobili konfederatów w d. 6. z. m. pod Laverne, 15 mil od Nashville. Kongres stanów południowych przyjął rezolucyą, aby prezesa upoważnić do oddawania wet za wet z powodu proklamacyi Lincolna emancypującej niewolników i innych nieprzyjacielskich barbarzeństw. Posiedzenia kongresu stanów południowych odroczone aż do dnia 13. Listopada. Czaty armii MacClellana o dwie mile naprzód się posunęły. Cała armia za niemi ruszy.

Monachium, 1. Listopada. — Król i królowa Grecyi przybyli dziś do Monachium i przez lud przyjęci zostali z uniesieniem. Zaręczają, że król grecki tylko tymczasowo opuścił Grecyą, ponieważ jego obecność mogłaby pociągnąć za sobą wielki krwi przelew

Z nad granicy polskiej, 1. Listopada. — W skutek odkryć ostatnich mnóstwo rzemieślników aresztowano w Warszawie. Wedle pogłoski ma cesarz tamże przybyć wkrótce. Dla uspokojenia umysłów rozpowszechniają wiadomość, że w przyszłym roku nie będzie konskrypcyi do wojska.

Triest, 2. Listopada. — Poczta śródładową nadeszły wiadomości z Kabulu pod d. 18. Września. Między Dost Mahomedem a sułtanem Amedianem nie przyszło do dalszej bitwy. Ostatni pierwszemu ofiarował warunki pokojowe. Poseł perski przybył z 2000 sowarsów, jednym batalionem piechoty i 2 armatami do Heratu.

London, 2. Listopada. — Observer powiada, że Grecy chcą księcia Alfreda mieć królem. Zarzuty mocarstw przeciw jego kandydaturze może być odparty przyłączeniem wysp jońskich do Grecyi. Książę Alfred zapewne nieprzyjmie korony, a wówczas ks. Napoleon zostanie kandydatem.

Paryż, 2. Listopada. — La France zamieszcza pismo, w którym Nigra wzywa gabinet turyński, aby wynurzył swe ubolewanie nad okólnikiem Duranda.

Wczoraj był przyjęty pan Bismark przez cesarza. Tenże wyjechał już do Berlina.

Berlin, 2. Listopada. — Najj. Pan raczył zamianować asesora sądowego Thila w Wrocławiu prokuratorem w Trzebnicy.

Berlin, 1. Listopada. — Wedle Independance miał pan Bismark w Paryżu wynurzyć wielkie zaufanie do obecnego położenia rzeczy w Prusach i oświadczyć, że niesłusznie biją na alarm, ponieważ cały kraj zgadza się na nowy system, tylko pojedynczy krzykacze starają się wywierać wpływ podburzający. Jakkolwiek trudno temu wierzyć, jednakowoż może to być prawdą, bo byłoby tylko odbiciem się iluzji, jakiej się oddaje przez ministerstwa. Pan Bismark jest obdarzony od natury szczególniejszym temperamentem, który mu pozwala wierzyć, iż z łatwością dokona, co sobie założy. W czasie krótkiego urzędowania swego doświadczył pan Bismark, że stojąc na czele ministerstwa, które nakouiec wielką jest machiną administracyjną, potrzeba mieć pozytywne wiadomości, pewną znajomość czynności, bez których niemożna kierować machiną. O zajściach w tej mierze na obradach ministeryalnych dziwne rzeczy opowiadają osoby, nie liczące się do przeciwników prezesa ministrów. Propozycje i projekta organizatorskie pana Bismarka niemogły być przyjęte przez jego kolegów, bo niepodobna było je przeprowadzić wobec istniejących stosunków. Ztąd poszło, że panowie Jagow, Mühler, hr. Itzenplitz (o Roonie i Bodelschwingu przemilczamy) imponowali prezesowi więcej, niż on im wzajemnie. Dotąd ani jeden pomysł pana Bismarka się nieutrzymał. Powątpiewający o jego zdolnościach stanu mają teraz dowody jasne, jakich się nawet niedomyślali. P. Bismark obchodzi się z rzeczami wedle swojej predylekcyi i życzenia,

nie pyta się, czyli tak lub owak mogą być wykonane i to właśnie stać się może dla niego powodem, że się nie utrzyma na teraźniejszym stanowisku. Za nim stoi z minką oczekująca Otto Manteuffel, i ten ma podobno wiedzieć, co nas może ocalić.

— Składki na narodowy fundusz wpływają w masach. Zakazy policyjne tylko napędzają większe sumy. Kreuz Ztg. szczęśliwie wyrachowała że całe to matactwo pochodzi od żydów. Polaków i Francuzów zachowuje sobie na teraz w rezerwie. Feudaliści nadzwyczajnie utyskują na tę jedność i gotowość do ofiar stronnictwa przywiązanego do konstytucyi. Łatwo to pojąć, trudniej atoli pokryć niezręczność ukrywania gniewu.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 31 Paźdz. — Wielka ks. Helena Powłówna, przybyła zagranicę do Warszawy.

W orszaku Wielkiej księżny Heleny Pawłownej, przybyli z zagranicy do Warszawy: księżniczka Lwów Katarzyna Frejlina; Runtzler sekretarz; baron Rozen konjuszy; Arnet doktor.

— Postanowieniem rady administracyjnej z dnia 30 Września r. b., nakazaniem zostało zaprowadzenie rad miejskich w następujących miastach: w gubernii warszawskiej: w Łęczycy, Sieradzu, Zdańskiej-Woli i Koninie; w gubernii augustowskiej: w Augustowie, Sejnach i Marjampolu; w gub. lub.: w Międzyrzeczu i Białym; w gub. radomskiej; w Olkuszu i Stopnicy; w gub. płockiej: w Przasnyszu.

Oprócz miast: Marjampola, Białego i Stopnicy, gdzie dla braku na teraz dostatecznej liczby wybieralnych, którzyby posiadali kwalifikacye, prawem wyborczem przepisane, ustanowienie rad miejskich do dalszego jeszcze czasu odłożone być musi; wybory członków we wszystkich innych wymienionych tu miastach, odbywać się będą w dniu 27. Listopada r. b.

Listy wyborcze od dnia 6. Listopada r. b. wystawione zostaną w miejscowych magistratach na widok publiczny. Każdy może je przeglądać i sprawdzać, a w ciągu dni 10. to jest po dzień 16. Listopada, nim listy ostatecznie przez magistrat zamknięte będą, może w myśl instrukcyi w przedmiocie tym wydanej, żądać sprostowania onych, bądź pod względem opuszczenia, bądź też niewłaściwego zamieszczenia na listach.

Z d. 16. Listopada listy przestaną być jawnymi, a strony o zapadłych decyzjach na wniesione reklamacye otrzymają zawiadomienie. Od decyzji tych mogą one zanosić rekursa w ciągu następnych dni 10.

Komisya rządowa spraw wewn. podając o tem do wiadomości mieszkańców właściwych miast, zwraca uwagę ich na termin tu wskazane, i wzywa, aby praw swych, z mocy ustawy wyborczej im służących, dopilnowali.

Nadmienia przytem, że wszelkie korespondencye, podania i reklamacye w interesie sprostowania list wyborczych czynione, wolne są od stempla, i że wszelkie władze administracyjne, żądania reklamujących spieszenie załatwiać są obowiązane. Dz. Powsz.

Rosya.

Zamieściliśmy ukaz, w którym przepisano zawity porządek układania kodeksów postępowania sądowego kryminalnego i cywilnego oraz statut organizujący sądownictwo, a komisya układająca je, ma się stosować do prawideł zasadniczych wraz z tym ukazem ogłoszonych i przez niego zatwierdzonych.

Pozostaje nam podać te zasadnicze prawidła reformy wymiaru sprawiedliwości, rozdzielone na 3 okręgi, z których 1sza zawiera zasady organizacyi sądownictwa, 2ga zasady postępowania sądowego kryminalnego, 3cia zasady postępowania sądowego cywilnego. Wskazaliśmy już że zaczem z tych zasad rozwinięte będą ustawy i kodeksy według porządku przepisanego, bardzo wiele jeszcze czasu uplynie, a z tego powodu uważać możnaby reformę sądową w Rosyi dopiero jako obietnicę.

Dzisiaj zamieścimy zasady organizacyi sądownictwa, a pierwszą połowę tej księgi zawierającą najważniejsze w tej mierze przepisy podamy dosłownie, resztę zaś jej w streszczeniu. Później skreślimy uwagi nad temi zasadami reformy.

Organizacya sądownictwa.—1. Ogólne przepisy.

1. Władza sądowa, oddziela się od wykonawczej administracyjnej i prawodawczej.

2. Władzą sądów sprawują: sędziowie pokoju zgromadzenia sędziów pokoju, sądy okręgowe izby sądowe i rządzący senat w charakterze najwyższego sądu kasacyjnego.

3. Jurysdykcja sędziego pokoju, zgromadzenia sędziów pokoju, sądu okręgowego i izby sądowe oznaczona będzie oddzielnymi okręgami przy określaniu których bierze się na uwagę rozległość obwodu, liczba ludności, ilość miejscowych spraw sądowych i dogodności komunikacyjne.

4. Senat rządzący, stojący na czele sądownictwa w charakterze najwyższego sądu kasacyjnego, znajduje się w Petersburgu. Jurysdykcja jego rozciąga się na całe cesarstwo.

5. Sędzia pokoju jest władzą jednoosobową; zgromadzenie sędziów pokoju, sądy okręgowe, izby sądowe i senat są władzami kolegielnymi.

6. Sędziowie pokoju, zgromadzenia ich, sądy okręgowe i izby sądowe rozstrząsają sprawy »in mevito,« a rządzący senat, w charakterze najwyższego sądu kasacyjnego, nie rozstrzygając spraw »in merito,« ma nadzór nad zachowaniem w ścisłości siły prawa i nad jednakowym jego wykonywaniem przez wszystkie władze sądowe w cesarstwie.

7. Dla prowadzenia śledztw w sprawach kryminalnych, znajdują się w oznaczonych okręgach inkwircenci sądowi, którzy liczą się za członków sądów okręgowych.

8. Dla oznaczenia w sprawach kryminalnych, winy lub niewinności oskarżonych, do składu sądu w wypadkach prawem przepisanych, powołują się, w oznaczonych okresach posiedzeń przysięgli asesorowie.

9. Przy władzach rządowych znajdują się: 1) prokuratorowie i ich towarzysze, których zajęcia ograniczają się wyłączniew sprawami wydziału sądowego; 2) kancelarye do prowadzenia korespondencji; 3) komornicy sądowi dla wykonywania rozporządzeń sądu; 4) przysięgli pełnomocnicy, którzy zostają pod nadzorem rad, z którego łona wychodzą; 5) kandydaci na posady w wydziale sądowym; i 6) notaryusze.

II. O sędziach pokoju i ich zgromadzeniach.

10. Sędziowie pokoju ustanawiają się w powiatach i miastach, dla rozstrzygnięcia spraw cywilnych i kryminalnych mniejszej wagi, przyczem powiat wraz z znajdującymi się w nim miastami, stanowią okrąg sądu pokoju, dzielący się na wydziały.

11. Na sędziego pokoju, oprócz przedmiotów określonych w ustawach postępowania sądowego cywilnego i karnego, wkladają się jeszcze obowiązki, jakie będą oznaczone przez ustawy, co do zachowania spadków, wprowadzania w posiadanie, a tam gdzie nie ma notaryuszów, zaświadczenia aktów zeznawających. Udział sędziów pokoju w przedsięwzięciu środków w sprawach dotyczących opieki ma być oznaczony w ustawie o opiekach.

12. W każdym okręgu pokojowym może być kilku sędziów pokoju, z których jedni są wydziałowymi, a reszta honorowymi.

13. Sędziowie pokoju tak wydziałowi, jak i honorowi wybierani są przez wszystkie stany wspólnie, na 3 lata, według oddzielnego porządku, a zatwierdzani są w tej godności przez departament rządzącego senatu.

14. Na sędziów pokoju obierani być mogą jedynie mieszkańcy miejscowi, mający niemniej jak 25 lat wieku, nieskalani na czci ani w sądzie, ani przez opinię publiczną, niezostający pod śledztwem lub sądem posiadający chociażby w rozmaitych miejscach, własność nieruchomą, przynoszącą czystego dochodu w stosunku oznaczonym przez władze i nareszcie posiadający ukształcenie otrzymane w wyższych lub średnich zakładach naukowych, lub też mający 3 lata przynajmniej służby poprzedniej, głównie w zawodzie sądowym.

15. Lista wszystkich w ogóle osób posiadających kwalifikację prawem zastrzeżoną dla tych którzy mogą zostać sędziami pokoju, układa się w każdym okręgu sądowym oddzielnie i ma być przez gubernatora sprawdzana. Następnie lista komunikuje się wyborcom, którzy wybierają podług niej, w porządku przepisany, kandydatów na sędziów pokoju do każdego wydziału. Senat rządzący (pierwszy departament) zatwierdza sędziów wydziałowych w liczbie przepisanej, a honorowych stosownie do uznanej potrzeby.

16. Sędziowie pokoju honorowi dopomagają wydziałowemu w pełnieniu powierzonych mu obowiązków. Każdemu z sędziów pokoju honorowych służy prawo rozstrząsania tych wszystkich spraw cywilnych i procesów, oraz spraw mniej ważnych dotyczących przestępstw i przekroczeń, które podlegają jurysdykcji sędziów pokoju w ogólności, w razie gdy obie strony żądają sądu sędziego honorowego.

17. Honorowy sędzia pokoju może trudnić się innemi przedmiotami należącymi do tych atrybucji wydziałowego sędziego pokoju, które zostaną stanowczo przez ustawę oznaczone.

18. Wszystkim sędziom pokoju, tak honorowym jak i wydziałowym służy jednakowe prawa i prerogatywy.

19. Wydziałowy sędzia pokoju pobiera w ogólnych sum ziemskich pewną oznaczoną kwotę na swe utrzymanie, a obok tego osobno na koszt podróży, najem pisarza i woźnego do posyłek, na wydatki, kancelaryjne itp. Honorowi sędziowie pokoju nie pobierają żadnej płacy ani żadnego wynagrodzenia za wydatki przy pełnieniu tych obowiązków ponoszone.

20. Tam gdzie będą honorowi sędziowie pokoju, pełnienia obowiązków sędziego wydziałowego, na przypadek jego nieobecności, choroby lub ekscypcyi, wklada się na jednego z honorowych sędziów pokoju, podług kolei, jaką sami pomiędzy sobą ustanowią.

21. Sędziowie pokoju każdego okręgu pokojowego, tak wydziałowi jak i honorowi, zgromadzają się w pewnych oznaczonych terminach na zgromadzeniach sędziów pokoju, dla ostatecznego rozstrzygnięcia spraw do ich jurysdykcji należących. Sędziowie pokoju wybierają z pomiędzy siebie prezesa tego zgromadzenia.

III. O sądach okręgowych.

22. W miejsce sądów pierwszej instancji, istniejących obecnie pod rozmaitemi nazwami, ustanawiają się, dla wszystkich stanów i dla wszystkich spraw tak cywilnych jak i kryminalnych, sądy okręgowe.

23. Skład sądu okręgowego stanowią prezes i członkowie wyznaczani przez władzę najwyższą, na przedstawienie ministra sprawiedliwości. Liczbę członków oznacza etat.

24. Komplet sądu okręgowego dla rozstrzygnięcia spraw powinien składać się niemniej jak z trzech członków. W razie potrzeby, sąd może być podzielony na oddziały, a każdy z takowych powinien także składać się z trzech najmniej członków.

25. Posiedzenia sądu okręgowego dla załatwiania spraw kryminalnych mogą odbywać się, w razie potrzeby, nie tylko w tem mieście, gdzie sąd ma stały pobyt, lecz i w innych punktach do okręgu należących.

26. Inkwircenci sądowi, uważani będąc za członków sądu okręgowego, mają być powoływani na jego posiedzenia jedynie w razie niedostatecznej liczby obecnych członków dla utworzenia całkowitego kompletu. W razie nieobecności inkwircentów sądowych, mogą być powoływani do sądu na posiedzenia i sędziowie pokoju. Inkwircenci atoli sądowi nie mogą brać udziału w rozstrzygnięciu spraw, do których sami prowadzili śledztwo.

IV. O asesorach przysięgłych.

27. Dodawani do składu władz sądowych asesorowie przysięgli, wyznaczani być mają z pośród obywateli miejscowych wszystkich stanów.

28. Warunki jakie łączyć w sobie powinny osoby mające być zapisane do list przysięgłych, lub też przymioty określające uzdolnienie ich do urzędu przysięgłych, oznaczone są stanowczo ustawą.

29. Warunki te powinny być niezawisłe od ogólnych przepisów o wyborach. Mogą one być zewnętrzne, jako to: pewien wiek (od 25 do 70 lat), zamieszkanie przez pewien przeciąg czasu w tym okręgu, w którym przysięgli są zwoływani, posiadanie majątku bądź nieruchomości bądź ruchomego itp., oraz wewnętrzne, mianowicie: cechy pewnego stopnia wykształcenia, zyskane zaufanie, nieskazitelność pod względem moralnym itp.

30. W niektórych wypadkach, stosownie do okoliczności miejscowych, mogą być przepisane ścisłejsze co do wyboru przysięgłych warunki.

31. Obok tego, w ustawie mają być wyszczególnione i ujemne przywary, czyli przeszkody do pełnienia obowiązków przysięgłego. W ten sposób nie kwalifikują się do umieszczenia na liście przysięgłych: osoby które były karane sądownie, lub uznane za niezasługujące na ogólne zaufanie, lub też zajmujące posady niezgodne z pełnieniem obowiązków przysięgłego itp. chociażby odpowiadały wszystkim przez prawo wymaganym warunkom.

32. Listy osób, z pośród których wybrani być mają przysięgli na każdy okres posiedzeń, mają być ogólne i kolejne.

33. Listy ogólne wszystkich bez wyjątku osób, łączących w sobie przymioty zewnętrzne, wykazujące, na mocy samego prawa, uzdolnienie na przysięgłego, mają być układane dla każdego okręgu oddzielnie i przedstawiane gubernatorowi.

34. Do list tych zapisują się wszyscy niżej poszczególnieni każdego okręgu obywatele, jeżeli takowi łączą w sobie wszystkie prawem wymagane warunki: 1) honorowi sędziowie pokoju; 2) szlachta dziedziczna i osobista, a z liczby tej tak ci którzy nie pozostają w służbie lub wzięli z takowej dymisyę, jak i ci którzy zostają w służbie rządowej lub publicznej, jeżeli wszakże obowiązki, które pełnią, nie przeszkadzają im wydaleć się chociażby na krótki czas; 3) poczośni obywatele, kupcy, artyści, rzemieślnicy, osoby innych stanów i w ogóle obywatele miejscy, oraz osoby, sprawujące urzędy publiczne w mieście, z wyjątkiem głowy miejskiego; 4) włościanie wybrani na sędziów kolejnych do sądów gminnych oraz na biegłych do urzędów gminnych i w równych im sądów wiejskich, oraz włościanie, którzy sprawowali obowiązki starszych w gminie i pozostawali bez skazy w tych obowiązkach przez cały czas przepisany, lub też którzy pełnili obowiązki starostów cerkiewnych.

35. Po otrzymaniu ogólnych list przysięgłych, gubernator sprawdza, czy przy ułożeniu takowych zachowane zostały wszystkie prawem przepisane warunki, a po wykreśleniu osób bezzasadnie tam zapisanych, posyła poprawione na tej zasadzie listy, celem podania ich do wiadomości powszechnej, osobnych komisji miejscowych, których skład ma być prawem przepisany.

36. Po upływie od dnia ogłoszenia list, prawem zakreślonego czasu, wyż wspomniane komisje miejscowe układają kolejne listy przysięgłych, przyczem wybierają z list ogólnych te osoby, które mają brać udział, w charakterze przysięgłych, w posiedzeniach peryodycznych sądu przez pewien oznaczony przeciąg czasu.

37. Każdy asesor przysięgły może być powoływany na posiedzenie tylko jeden raz do roku. Wyjątki z tego prawidła pozwalają się jedynie w razie braku w okręgu osób mających pełnić obowiązki asesorów przysięgłych.

38. Za niezgłoszenie się na wezwanie na posiedzenie bez wykazania ustawą oznaczonych powodów, sąd powołujący asesorów przysięgłych pociąga niezgłaszających się do odpowiedzialności, którą ustawa ma oznaczyć. Odpowiedzialność ta zwiększa się w razie powtórnego niezgłoszenia się

V. O izbach sądowych.

39. Izba sądowa dzieli się na departamenty. Każdy departament składa się z prezesa i członków mianowanych, na przedstawienie ministra sprawiedliwości, przez cesarza. Liczbę członków oznaczają etaty.

40. Komplet każdego z departamentów izby, do sądenia spraw, powinien składać się nie mniej jak z trzech członków.

41. W ogólnem zgromadzeniu wszystkich departamentów, prezy-

duje jeden z prezesów departamentów, wyznaczony przez cesarza. Prezes ten nazywa się starszym.

VI. O rządzącym senacie.

42. Senat rządzący, w charakterze najwyższego sądu kasacyjnego, dzieli się na departamenty, z których każdy zawiaduje oznaczonymi przedmiotami wydziału sądowego. Z tych departamentów, w przepisanych prawem wypadkach, tworzy się ogólne zgromadzenie.

Uwaga 1. Pierwszy i graniczny departamenty rządzącego senatu, oraz departament heroldyi, pozostają na dawnych zasadach.

Uwaga 2. Do czasu urzędzenia izb sądowych na zatwierdzonych tu zasadach, pozostają i sądowe departamenty senatu.

43. W każdym kasacyjnym departamencie rządzącego senatu, znajduje się oddzielny przewodniczący i oznaczona etatem liczba senatorów.

44. Komplet każdego kasacyjnego departamentu rządzącego senatu, dla sądenia spraw, powinien składać się niemniej jak z trzech senatorów.

45. W ogólnym zebraniu kasacyjnych departamentów senatu, prezyduje oddzielny przewodniczący.

46. Przewodniczący w ogólnym zebraniu kasacyjnych departamentów, przewodniczący w tych departamentach i ich senatorowie, mianowani są przez imienne ukazy.

VII. O prokuratorach.

47. Przy każdym sądzie okręgowym i przy każdej izbie sądowej znajduje się oddzielny prokurator. Przy prokuratorach sądów okręgowych i izb sądowych znajdują się towarzysze.

48. Prokuratorowie sądów okręgowych i ich towarzysze zatwierdzają się przez ministra sprawiedliwości na przedstawienie prokuratora izby sądowej; prokurator izb sądowych i ich towarzyszy, mianuje cesarz na przedstawienie ministra sprawiedliwości.

49. Przy każdym departamencie kasacyjnym senatu, i przy ogólnym ich zebraniu znajdują się naczelnicy prokuratorowie, mianowani na przedstawienie ministra sprawiedliwości przez inne ukazy.

50. W prokuratorowskim nadzorze niżsi urzędnicy działają pod kierunkiem wyższych a najwyższy nadzór nad wszystkimi prokuratorami i naczelnymi prokuratorami znajduje się w ręku ministra sprawiedliwości, jako generalnego prokuratora.

51. Obowiązki prokuratorów główne są: 1) nadzór aby prawo jednako i ściśle było stosowane, 2) ujawnienie i dochodzenie spraw w sądzie co do każdego naruszenia porządku prawnego i żądanie wydania rozporządzeń dla przywrócenia tegoż, i 3) przedstawienie sądowi przygotowawczych wniosków, w wypadkach, oznaczonych w ustawach cywilnego i karnego postępowania.

52. Jeżeli prokurator sądu okręgowego dostrzeże, iż przy sądeniu spraw przez sąd, okaże się niedostateczność prawa i uzna za konieczne wywołać kwestyę prawną; to donosi o tem prokuratorowi izby sądowej, od którego zależy przedstawienie wywołanej kwestyi prawnej do decyzji ministra sprawiedliwości.

Rozdział VII. mówi o kancelaryach sądowych, które będą złożone z pisarzy i ich adjunktów, oraz z kancelistów, i przepisuje, że zgromadzenie sędziów pokoju, sądy okręgowe, izby sądowe i senat będą miały każdy oddzielne kancelarye, w których i pisarzy i adjunktów mianuje prezes sądu.

W rozdziale IX. podane są zasady wewnętrznej organizacji sądów. Przepisują one, że w każdym sądzie prezes ma czuwać nad biegiem spraw utrzymaniem porządku na posiedzeniach, które to posiedzenia są albo wykonawcze albo sądowe. Pierwsze tyczą się wewnętrznego biegu spraw w sądzie, badaniu przygotowawczemu śledztw, roztrząsaniu sprawozdań tyczących się spraw dyscyplinarnych przeciwko urzędnikom sądowym i administracji sądów, a posiedzenia te odbywają się przy drzwiach zamkniętych. Co się tyczy posiedzeń sądowych, przytoczymy tu dosłownie artykuł wgleśed nich.

60. »Posiedzenia sądowe dla rozsądzania spraw cywilnych i kryminalnych będą publiczne i odbywać się mają w obec stron, obrońców, obwinionych, świadków i osób obcych procesowi. Przypadki, w których przystęp publiczności jest wzbroniony, będą oznaczone przez ustawę.«

Następny paragraf wskazuje przypadki, w których mają się zgromadzać posiedzenia pełne, mianowicie dla sądenia procesów dyscyplinarnych przeciwko urzędnikom sądowym, dla spisania instrukcji dla sądów niższych i w każdym razie, gdy prezes uzna za stosowne zwołać pełne posiedzenie.

62. Każdy wyrok stanowczy może być ogłoszony drukiem albo przez sam sąd, albo przez prywatnych, którzy mogą także je krytykować w dziennikach sądowych, zachowując uszanowanie winne sądowi i jego członkom. Przekroczenia przeciw temu będą dochodzone z urzędu przez prokuratorów sądowych, co jednak nie odbiera możliwości osobom trzecim wnoszenia skarg i żądania sprawiedliwości.

W dalszych artykułach wskazane są zasady co do wypracowywania instrukcji dla sądów i zdawania raportów o biegu czynności w sądach. Sprawozdania takie mają być ogłaszane. Następne ważne artykuły o mianowaniu i nietykalności sędziego zamieszczamy dosłownie.

66. Prezesami, członkami sądów, inkwiryntami sądowymi, a także prokuratorami i pisarzami sądowymi mogą być jedynie mianowane osoby które odebrały nauki sądowe, lub które dały dowód w służbie znajomości swej jako prawnicy.

67. Prezes i członkowie sądu są nieruszalni, i nie mogą być przeniesieni z jednego miejsca na drugie bez ich zezwolenia. Nie mogą być zawieszani w swem urzędowaniu, jak jedynie przez oddanie ich pod sąd, a odwołani jedynie wyrokiem sądowym.

68. Dla zapewnienia losu wysłużonym członkom sądownictwa przy opuszczaniu służby ich zaś rodzinom po ich śmierci utworzone będą kasy emerytalnej pensyi dla całej służby sprawiedliwości.

Francya.

Paryż, 31. Października. — Nie masz już obawy o kwestyę grecką. Oba mocarstwa zachodnie zgodziły się na to, że Grekom w załatwieniu swej sprawy należy pozostawić wolność. Samo się przez się rozumie, że mocarstwa postanowiły czuwać nad zachciankami wojennymi Greków, aby z nich nie rozwinęła się wojna powszechna i dla tego w samym początku każdą dążność w tej mierze powściągać. Kandydatami do tronu greckiego są książę leuchtenbergski i Ipsilanty. Książę Alfreda nie chce dać Anglii, bo z nim musieliby także oddać wyspy Jońskie i pozwolić przyłączyć je do Grecyi. Stanowisko zaś Anglii na wodach greckich umocnione na wyspach Jońskich, nie może być przez nią opuszczone, bo w sprawie wschodniej inne zastąpić nie może. Z tego powodu Anglia nie pozwoli Alfredowi przyjąć tronu greckiego.

— Patrie donosi, że arcyksiążę Maksymilian przedsięwzięcie ze swym szwagrem księciem brabanckim podróż do Turyi azyatyckiej. Podróż tę ma przedsięwziąć w skutek nieporozumienia powstałego między cesarzem Franciszkiem Józefem a arcyksięciem.

— Monitor donosi, że bawiąca od niejakiego czasu incognito w Paryżu żona prezydenta rzeczypospolitej hajtyjskiej, podarowała orszakowi cesarzewicza 1000 fr, a adjutant prezesa hajtyjskiego generał Faubert 200 franków.

— W Brescie robiono doświadczenia z nowym okrętem pancernym »Magenta« mającym róg 3 metry długości, ważący 15,000 kilogramów. Spodziewają się po nim wielkiego skutku z uderzenia i prucia okrętów.

(Kor. Cz.) Utrzymanie dziennika Courrier Dimanche, którego dążenia są znane, jest przypisywane przyjsciu do władzy p. Drouy de Lhuys. Dziennik ten zamieszcza korespondencyę z Polski, która odpowiada na niedowarzone teorye Constitutionnela i która popiera swą odpowiedź oświadczeniem narodem w Warszawie i Kamiencu. W tej korespondencji napomknięto, w razie gdyby Rosya usłuchała głosu narodowego, o podobieństwie połączenia wszystkich dzielnic polskich pod berłem rosyjskiem.

Courrier di Dimanche twierdzi ciągle, że w gabinecie wiedeńskim jest odcień starający się o pogodzenie się z Węgrami. Twierdzi także, że kandydatura arcyksięcia Maksymiliana do tronu meksykańskiego nie upadła i że za nią zdaje się być Hiszpania.

Revolucya, która wybuchła w Grecyi, na przekór baczności Anglii, jest tłumaczoną przez wpływ Rosyi, starającej się o osadzenie na tronie greckim księcia Leuchtenbergskiego. Myśl Rosyi jest szeroka i dąży do restauracyi tronu bizantyjskiego. Wychodząc z tej myśli, Rosya jest przeciwną unii rumuńskiej. Jej to agentom przypisują adres podpisany w Rumunii a zamieszczony w dzisiejszym Constitutionnelu. Constitutionnel radzi Rumunom, aby nie dali się wyprowadzić na manowce i aby pamiętali, że unia jest dla nich kwestyą honoru i niepodległego istnienia. Morning Post cieszy się, że odpowiadając Mehmedowi Dżemil baszy, cesarz wyraził się życzliwie o Turcyi. Constitutionnel odpowiedział, że cesarz był zawsze życzliwy dla Turcyi, lecz dał do zrozumienia, że Turcyja nie pojmuje swego interesu.

Baron Budberg ma przybyć do Paryża przyszłego tygodnia. Zastępuje go tymczasowo p. D'oubriil. Hr. Kisielew spoczywa w hotelu przy ulicy Colisée który obrał na swe mieszkanie.

P. Sartiges przybędzie dziś wieczorem do Paryża i d. 3 List. uda się na ambasadę turyńską. Ambasador ten powiezie do Turynu myśli pana Drouyn de Lhuys. Przewidując je, dzienniki włoskie a za niemi wylane francuskie, obierają w miejsce dawnej zaczepnej, pozycyę obronną. P. Drouyn de Lhuys ma odpowiedzieć na depeszę jen. Durando, która groziła zaborem Rzymu, ale ma odpowiedzieć inaczej niż to chciał uczynić p. Thouvenel. Widać, że jak tego domagała się La France p. Drouyn de Lhuys wyrze nacisk nie na Rzym, lecz na Turyn, że będzie się domagał od gabinetu turyńskiego opuszczenia projektu wybrania Rzymu na stolicę Włoch. Dzienniki włoskie i wylane francuskie odpowiadają, że gabinet turyński nigdy się na to nie zgodzi. La France korzysta z tego wyznania i woła: upór więc nie jest tylko w Rzymie, jest on także w Turynie. Wszyscy czują że zgoda jest niezmiernie trudna we Włoszech. P. Drouyn de Lhuys pragnąłby, aby p. d'Azeglio lub jaki inny statysta ze strony prawo-środkowej zastąpił p. Ratazzego, ale jak dotąd nie ma się na to, bo parlament turyński przyjął doktrynę narodową, której łatwo się nie zmienia.

La France przeczy, aby pan Drouyn de Lhuys miał tylko misyę spróbowania nowej negocyacji z Rzymem. Dziennik ten zapewnia, że nowy minister ma zupełnie inny system postępowania.

Stan zdrowia Garibaldeggo jest niebezpieczny. Dzienniki zaczynają żałować, że żaden z operatorów francuskich nie udał się do chorego. Ale dla czegoż Włosi żadnego z nich nie powołali? dla czego nawet w tym razie pokazywać nieufność i zazdrość narodową? Operator angielski postąpił jak lekarz zupełnie nieumiejętny. Lekarze francuscy mówią wiele o tem nieszczęściu, ale wyznają że żaden z nich nie byłby się odważył, przez wzgląd na swą reputacyę i możebne nieprzyjemności udać się do Spezzyi bez wyraźnego przywołania.

Dziś książę Latour d'Auvergne udał się do Berlina dla pożegnania się z królem. Zamierzona podróż pana Bismarka do Petersburga, jest braną za dowód, że ten minister pragnie przymierza z Francyą i Rosyą.

Cesarz dał rozkaz pokazania portów francuskich angielskiemu kontradmirałowi Robinsowi.

Cesarstwo wyjadą do Compiègne dopiero dnia 1 Listopada i nie wrócą do Tuileryów aż 10 Grudnia. Dzienniki odebrały polecenie nie mówienia o powodach samobójstwa pana Ribncoart, szambelana cesarskiego. Śmierć ta miała za powód zerwanie związków miłosnych z sobą znaną w świecie paryskim.

Kwestya zniesienia kasy piekarskiej rozbierana w razie stanu w obecności cesarza, nie została zdecydowaną. Za zniesieniem jest zasada

wolności, ale przeciw zniesieniu jest potrzeba utrzymania tak zwanej kompensaty między wysoką a niską ceną chleba. Na obradach byli wszyscy ministrowie i prefekt Sekwany.

W tych dniach straszna burza panowała na morzu. W czasie tej burzy, książę Napoleon wylądował z małżonką w małym porcie Saint Wast, koło Cherbourga, z kąd udał się do Londynu.

Dnia 15 Listopada, w dzień imienin cesarzowej, cesarz otworzył nowy bulwar paryski, zwany księcia Eugeniusza. Tego dnia ma wystąpić gwardya narodowa.

P. S. Pan Nilaton, sławny lekarz paryski, został powołany do Spezzy przez Garibaldego.

Włochy.

Ratazzi w tak przykrem teraz znajduje się położeniu za schwytanie Garibaldego, które skutecznym na zlecenie paryskie, iż dziś dla nędznego utrzymania się w prezesostwie, zwraca uwagę Włochów na wypadki greckie. Codzień więc Discussionne zamieszcza wiadomości z Grecji otwierające widoki Włochom i rozbiera kwestyę, jakim jest zadanie rządu włoskiego pod względem Grecji, bądź na kongresie, bądź podczas wojny, która może się rozwiązać z wypadków greckich. Jeżeli do wojny przyjdzie natenczas Włochy pozostaną w sprzymierzu z Francją.

Grecya.

Hamburger Nachrichten piszą z Paryża pod d. 31. Listopada: prezes rządu tymczasowego w Grecji, senator Bułgaris, wydał proklamacyę, w której oświadcza, że Grecya obstaje za konstytucyjną monarchią i wdzięcznością niezmienną w obec mocarstw opiekuńczych i życzy sobie pozostać w przyjaźni ze wszystkimi innymi mocarstwami.

Turcya.

Konstantynopol, 22. Października. — Omer basza był tu przyjmowany z wielką okazałością, a nawet tyle łaski doznał, że mu wprost z morza dozwolono wjechać bramą do cesarskiego pałacu. Znów nadeszła wiadomość o napaści Czarnogórców na Turków. Sądzą jednak, że książę do tego nienależał.

Bukarest, 20. Paźdz. — W Multanach upowszechnia się ruch przez zagranicę podniecany a widokami pewnych magnatów kierowany przeciw jednoci Multan i Wołoszczyzny. Wyborcy w Jasach postanowili swoim deputowanym zalecić, aby do Bukarestu się nieudawali i wysłali do wyborców po wszystkich okręgach multańskich, ażeby za ich poszli przykładem.

Różne wiadomości.

— Jak donoszą do Gazety Tryestskej z Stambułu z d. 11. b. m., wydane niedawno przepisy dotyczące się odzieży niwias, na wielkie zmartwienie ich bardzo surowo wykonywane bywają. Jedwab, aksamit wszystkie jaskrawe kolory, w których się kobiety Wschodu tak kochają są wygnane raz na zawsze, a feradze czyli płaszcze, już samym krojem swym niestrojne, muszą być ciemnej barwy i wełniane; jasmaki (zasłony) powinny być tak gęste i do koła głowy obwinięte, aby prócz oczu nic z pod nich rozpoznać nie można było. Straże kawasów i żołnierzy mają przestrzegać tych przepisów, a przekraczające je niewiasty nietylko zwracać do domu i odprowadzać je tam i nakazywać mężom, panom lub ojcom przykładowe ukaranie, ale nadto zdarza się, że żandarm na ulicy targa na nich w szmaty odzież zakazaną. Kobiety tureckie zaczęły się już ubierać podług mody europejskiej i włosy po europejsku nosić, co przecież czyniły w haremach, a zatem nie dla ciekawych i kochanków, lecz dla mężów lub ojców. Odtąd jednak wygnano ten zwyczaj z gyneceów; trzeba napowrót wrócić do dawnego, nosić niewygodną odzież turecką, zapuszczać paznokcie czerwono, zęby czernić; a włosy zamiast przepysznych zwojów, krótko podstrzygać na przodzie. Wprawdzie nie czatują tu już ciekawe hawasy i żołnierze, ale stare baby na żołdzie rzą-

dowym szpiegują i podglądają, a gdy odkryją coś przeciw prawu, donoszą zaraz, i właściciel odbiera wezwanie, a swoją tolerancyę musi opłacić niełaską sultańską, ostrą naganą lub grubemi pieniędzmi. Można sobie wystawić, jakie jest narzekanie między kobietami. Wszystkie tureczki są zagniewane na rząd, i jakże im brać to za złe?

Król. loterya w Berlinie.

Berlin, 1. Listopada. — W dalszem ciągnięciu 4ej klasy 126. król. loteryi klasycznej padła główna wygrana 100,000 tal. na nr. 37,329. 1 wygr. 5000 tal. na nr. 19,686. 1 wygrana 2000 tal. na nr. 33,305.

33 wygrane po 1000 tal. na numerach 1665. 1892. 3238. 3279. 3544. 4045. 7123. 9585. 11,140. 19,641. 19,798. 21,925. 23,306. 25,994. 26,783. 29,097. 34,053. 40,172. 42,075. 50,788. 54,094. 55,868. 55,885. 60,788. 61,573. 64,460. 65,363. 66,906. 77,389. 81,032. 82,067. 82,747. i 84,721.

43 wygrane po 500 tal. na nra 1454. 3591. 3876. 4866. 9763. 10,944. 11,893. 12,597. 20,688. 22,800. 24,297. 27,171. 30,258. 30,259. 33,631. 35,823. 41,097. 41,364. 42,226. 42,947. 43,752. 44,009. 44,430. 47,697. 48,664. 53,887. 54,204. 62,312. 62,698. 67,773. 71,709. 76,548. 81,169. 81,934. 82,510. 85,089. 85,090. 85,602. 86,637. 89,518. 94,627. 94,881. i 94,733.

63 wygrane po 200 tal. na nra 2271. 5019. 6056. 6835. 7187. 8166. 9201. 12,824. 14,002. 15,554. 15,981. 16,046. 18,115. 18,949. 19,065. 22,880. 23,351. 23,489. 24,594. 26,029. 28,251. 28,261. 29,104. 32,215. 35,161. 39,738. 40,214. 41,893. 43,013. 44,448. 45,929. 49,232. 50,069. 50,317. 50,902. 51,448. 51,722. 51,817. 56,563. 58,186. 60,909. 64,376. 65,398. 66,408. 66,573. 68,239. 69,502. 69,573. 70,989. 71,600. 77,267. 77,738. 77,976. 78,659. 79,316. 80,126. 80,170. 82,097. 83,170. 83,585. 87,835. 91,252. i 94,419.

Przybyli do Poznania dnia 2. Listopada.

BAZAR: Szuman z Kujawek, Stablewski z Dłoni, Ostrowski z Gułtów.
BUSCHA HOTEL RZYMSKI: v. Willich z Gorzyna, v. Schaper z Bydgoszczy, v. Winterfeld z Sroczyzna, Fleischer z Gory, Lange z Magdeburga, Strich, Meyer i Heinz z Berlina.
POD CZARNYM ORŁEM: Sattig z Borgowa, Kurnatowski z Szląska, Hanke z Sremu, Pawłowska z Wrześni.

Z dnia 3. Listopada.

BAZAR: Matecki z Wrześni, Lewy z Berlina, Prądzyński z Ruśca, Niezychowski z Nowego, Bronikowski z Chlastowa, Mierzynski z Bytnia, Swinarska z Dębego, Wolniwicz z Dębicza, Radońska z Daleszyna.
STERNA HOTEL EUROPEJSKI: hr. Grabowski z Radownicza, hr. Ostrowski z Warszawy, Petenkofer z Mnich, Klähr z Sprotawy, Bade z Wrocławia, Kielmannsegge z Minden, Scheele z Pymont, v. Ziethen z Potsdamu.
MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Lynke z Berlina, Schlubach z Drezna, Plüddemann z Gniezna, Martini z Łukowa, Rawitscher z Lignicy, Klemme z Sremu, Eckbert z Magdeburga, Hässler z Drezna, Rau z Frankfurtu n. O. Freudenberg z Berlina, Neumark z Triestu, Hamburger z Gladdach, Friedmann i Werner z Wrocławia, Kierschner z Berlina.
BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Russak z Łabiszynka, Fleischer z Gory, Wendorst z Szczecina, Strich z Berlina, Kurbaum z Anabergu, Dieck z Wernig, Thöneman z Berlina, Ziegler z Lipska, Meyer z Wrocławia.
HOTEL DU NORD: Wolniwicz z Dębicza, Rutkowski z Piotrkowic, Surawski z Radowiska, Zakrzewski z Żabna, Zakrzewski z Cichowa, Rudkowski z Podlesia kościelnego, Durzyński z Nowogodworu.
OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: Skarzyński z Rostworowa, Opitz z Łowencina, Kukulski z Granowa, Lewy z Leszna.
HOTEL PARYSKI: Malczewski z Swinar, Skąpski z Michorzewa, Chłapowska z Bagrowa, Gozdziwska z Srody, Snięgocki z Kunowa.
HOTEL BERLINSKI: Zuther z Winiar, Nast z Bolewic, Flügge z Dusznik, Frank z Lebenep.
KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Hänsler z Bojanowa, Krop z Gdańska, Bergau z Grodziska, Witkowski z Wrześni, Prinz z Wągrówca, Radke z Czempinia, Seligsohn z Samoczyna.
HOTEL EICHBORNA: Banasch z Wieruszewa, Zimt z Sremu.

SPREDAŻ KONIECZNA.

Królewski Sąd powiatowy w Kościanie, Wydział I.

Kościan, dnia 9. Maja 1862.

Dobra rycersko szlacheckie **Kurowo** we wsi **Kurowie** w powiecie Kościańskim położone własnością Radczy sprawiedliwości **Mittelstaedt** będące, oszacowane na 47,326 Tal. 18 Sgr. 7 Fen. wedle taksy, która wraz z wykazem hipotecznym i warunkami sprzedaży w Registraturze, przejrzaną być może, będzie dnia 15. Grudnia 1862. przed południem o godzinie 11ej w zabudowaniu nowego więzienia sprzedane.

Wierzyciele, którzy dla pretensji realnej z księgi hipotecznej niewidocznej z pieniędzy kupna zaspokojeni być chcą, zgłosić się powinni do Sądu, gdzie się Subhastacya toczy.

Nowo-urządzony Hotel

„Miasto Rzym“

przy ulicy Albrechta (Albrechtstrasse) Nr. 17. w **Wrocławiu**

poleca uprzejmie **E. Astel.**

NB. Elegancko urządzone pokoje po 10 i 15 Sgr. na dobę.

Dominium **Borówko** przy dworcu kolei **Czempin** sprzedaje zdrowe barany obfitujące w wełnę.

Sprzedaję maciór i baranów rozpocznie się w Möglinie pod Wriczen nad Odrą z dniem 15. Listopada t. r.

Chemiczno - czysty olej (rzepiowy) do palenia
przydatny szczególnie do lamp moderatorów, poleca
Rafinerya oleju Adolfa Ascha, ul. Zamkowa 5.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 1. Listopada.

Pszonica 64—75 tal.
Żyto na Listopad 48⁵/₈ tal., na Listopad Grudzień 47 tal.
Jęczmień wielki i mały 35—41 tal.
Groch do gotowania i na pastwę 51—58 tal.
Olój rzepiowy na Listopad 14⁵/₈ tal., na Listopad Grudzień 13⁷/₈—³/₄—¹⁰/₂₄ tal., na Kwiecień Maj 13¹³/₂₄ tal.
Olej lniany 14 tal.
Okowita na Listopad i Listopad Grudzień 14²/₃ tal., na Grudzień Styczeń 14³/₄ tal., na

Styczeń Luty 14⁷/₈—¹¹/₁₂ tal., na Kwiecień Maj 15¹/₂ tal.

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	dnia 3. Listopada 1862 r.					
	od			do		
	tal.	sgr.	fn.	tal.	sgr.	fn.
Pszonicy pięknej, szefel po 16 garn.	2	20	—	2	22	6
Pszonicy średniej	2	15	—	2	17	6
Pszonicy ordynaryjnej	2	5	—	2	10	—
Żyta przedniego, szefel	1	24	—	1	26	—
Żyta leższego	1	20	—	1	22	6
Jęczmienia dużego, szefel	1	12	6	1	17	6
Jęczmienia małego	1	7	—	1	12	6
Owsa, szefel	—	25	—	—	27	—
Grochu do gotowania, szefel	1	25	—	1	26	3
Grochu na pastwę	1	20	—	1	22	6
Rzep zimowy	—	—	—	—	—	—
Rzepik zimowy	—	—	—	—	—	—
Rzep latowy	—	—	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—	—	—
Tatarki, szefel	1	7	6	1	12	6
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	—	—	—	—	—	—
Koniczyna biała	—	—	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel	—	11	—	—	13	—
Masła, garniec	2	5	—	2	20	—
Siana, centnar	—	—	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	—	—	—
Oleju rzepiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	—	—	—

Spijrtus.

Beczka 100 kwart 80% Tralles.

Tal. Sgr. F. do Tal. Sgr. F.

13 20 — do 15 25 —

Dnia 2. Listopada
Kommissya do ustanowienia ceny spijrtusu.
(Dodatek Rolniczy.)